

ОДБРАНА

Година X ■ Број 202 ■ 15. фебруар 2014. ■ цена 100 динара ■ 1,20 евра

У ФОКУСУ

Чему нас је научила
снежна блокада путева у Војводини

Освета лањског снега

ОДБРАНА

Магазин Министарства одбране Србије

„Одбрана“ наставља традицију „Рајника“, првог војног листа у Србији, који је изашао 24. јануара 1879.

Издавач

Медија центар „ОДБРАНА“
Београд, Браће Југовића 19
medijacentar@mod.gov.rs

Директор

Славољуб М. Марковић, потпуковник

Главни и одговорни уредник

мр Раденко Мутавчић

Заменик главног уредника

Владимир Почуч, потпуковник

Уредници

Мира Шведић, Душан Глишић, Славица Лужник

Новинари

Сања Анђелковић

Мирјана Крстовић, потпоручница

Владимир Вјештић

Биљана Миљић

Александар Петровић, поручник

Стални сарадници

Станислав Арсић, др Себастиан Балаш,
др Славиша Влацић, Милосав Џ. Ђорђевић,
др Милан Мијалковски, др Зоран Миладиновић,
др Миљан Милкић, Крстан Милошевић,
Никола Остојић, Никола Оташ, Александар
Радић, Влада Ристић, Будимир М. Попадић

Дизајн и прелом

Енес Међедовић (ликовни уредник),
Станислава Струњаш, Марија Марић и
Слободан Михаиловић
(технички уредници)

Фотографија

Стефана Савић (уредница),
Горан Станковић, Душка Стефановић,
Јово Мамула, Даримир Банда (фоторепортери)

Језички редактор

мр Наташа Николић

Коректор

Слађана Грба

Секретар редакције

Вера Бјеловук

Документација

Радован Поповић (фото-центар)

ТЕЛЕФОНИ

Директор 3241-258; 23-809
Главни и одговорни уредник 3241-257; 23-808
Секретар редакције 3201-809; 23-079
Прелом 3240-019; 23-583
Маркетинг 3241-026; 3201-765; 23-765
Претплата 3241-009; 3201-995; 23-995
ТЕЛЕФАКС 3241-363

АДРЕСА

11000 Београд, Браће Југовића 19
odbrana@mod.gov.rs
redakcija@odbrana.mod.gov.rs
www.odbrana.mod.gov.rs

Жиро-рачун

840-312849-56 МЦ „Одбрана“

Претплата

За припаднике МО и Војске Србије преко РСЦ
месечно 160 динара. За претплатнике преко
Поштанске штедионице месечно 180 динара.

Штампа „ПОЛИТИКА“ АД, Београд,
ISSN 1452-2160

Магазин излази сваког 1. и 15. у месецу

„Одбрана“ је члан
Европског удружења
војних новинара

БРОЈ 202

Спасовање завејаних
у снежној блокади на путу
Панчево–Зрењанин

Снимио Горан СТАНКОВИЋ

САДРЖАЈ

■ ДОГАЂАЈИ

6 Министар Родић у посети Бугарској
ДОПРИНОС БЕЗБЕДНОСТИ РЕГИОНА

7 Из активности министра одбране
ПОДРШКА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

10 Чему нас је научила снежна блокада путева у
Војводини
ОСВЕТА ЛАЊСКОГ СНЕГА

13 Трагом једне фотографије
СЛИКА КОЈА ЈЕ РАЗНЕЖИЛА И ОХРАБРИЛА
СРБИЈУ

16 Нацрти закона о одбрани и војсци на јавној
расправи
ЕФИКАСНИЈЕ ФУНКЦИОНИСАЊЕ
СИСТЕМА

19 Акција „Најплеменитији подвиг године“
СПЕЦИЈАЛНА ПЛАКЕТА ЗАСТАВНИКУ
РАНКУ ПАШИЋУ

■ ИНТЕРВЈУ

20 Генерал-потпуковник проф. др Миодраг
Јевтић, ректор Универзитета одбране
ЗНАЊЕ ЈЕ НАЈВРЕДНИЈИ ПРОИЗВОД

■ ТЕМА

24 Верска служба у Војсци Србије
ЛАГАНИ, АЛИ СИГУРНИ КОРАЦИ

Специјални
прилог

УНИВЕРЗИТЕТ
ОДБРАНЕ

28 Бригадни генерал проф. др Бојан Зрнић
**ЕВРОИНТЕГРАЦИЈЕ У ОДБРАНИ
И БЕЗБЕДНОСТИ**

■ ОДБРАНА

32 Електронски уџбеник проф. др Елизабете
Ристановић

**БИОТЕРОРИЗАМ – ПОШАСТ
САВРЕМЕНОГ ДОБА**

36 Извиђачи Прве бригаде на обуци у зимским
условима

НАПОР ЈЕ ДЕО ПОСЛА

38 Стандардизација у систему одбране
ЈАЧАЊЕ ВОЈНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ

■ ДРУШТВО

40 Украс мушког лица или родна карактеристика
БЕЗ БРКОВА СЕ У РАТ НЕ ИДЕ

■ КУЛТУРА

44 Успешна сезона галерија Дома Војске Србије
РИЗНИЦА ТРАГОВА О УМЕТНОСТИ

■ ФЕЉТОН

50 Поводом 100 година од почетка Првог
светског рата

РЕВИЗИЈА ПРОШЛОСТИ

■ СПОРТ

54 Катедра за физичку културу Војне академије
ОДРАЗ ЗДРАВОГ ВОЈНИКА

Реч уредника

Ових дана актуелна је јавна расправа о нацртима закона о одбрани и војсци, а измене су предузете да би се отклонили недостаци у практичној примени ових закона, као и због потребе за усаглашавањем са променама извршеним у другим законским актима који се односе на ову област.

Нацрти су објављени на веб сајту Министарства одбране и порталу е-Управа. У току јавне расправе организовани су и округли столови у Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Београду, а примедбе, предлози и сугестије могу се достављати Министарству одбране до 25. фебруара, до када траје јавна расправа. У овом броју упознајемо вас са најзанимљивијим предложеним изменама.

Циљ који треба да се постигне јесте побољшање постојећих решења којима ће се допринети даљој реформи система одбране и професионализацији Војске Србије и побољшати ефикасност функционисања система одбране.

Покушали смо и да извучемо основне поуке из драматичне ситуације коју је изазвала недавна снежна блокада путева у Војводини. У акцији помоћи становништву, Војска Србије је и овога пута показала спремност, професионалност и способност да испуни своју трећу мисију, спасавајући завејане грађане заједно са припадницима путарских служби, Жандармерије и Сектора за ванредне ситуације МУП-а Србије. Током два дана ангажовани су и хеликоптери, јер је помоћ из ваздуха била једина могућност да се из снежних сметова извуку путници из возила.

Поуке су важне због тога што је снежно невреме уобичајена појава на коју треба рачунати на овим просторима, а најбољи показатељ размера опасности је ова зима у САД. После недавне драме на војвођанским путевима боље знамо колико је важно на време зауставити саобраћај, интензивно чистити друмове, колико је битно спасиоцима набавити савремена возила и опрему, а војсци и полицији хеликоптере за евакуацију.

Скрећемо пажњу на још један прилог у овом броју, а то су предности које домаћој одбрамбеној индустрији и систему одбране у целини доноси сарадња са Европском одбрамбеном агенцијом. Уласком у ту организацију усвојићемо оно што се зове најбоља пракса у процедурама истраживања и развоја, заједничким пројектима опремања наоружањем и војном опремом, њиховом извозу и војноиндустријској сарадњи. Та сарадња утицаће на то да се лакше спроведе преговарачки процес са Европском унијом око поглавља 31, које је посвећено спољној, безбедносној и одбрамбеној политици. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

Министар Родић у посети Бугарској

Допринос безбедности региона

Министар одбране Небојша Родић посетио је 10. фебруара Бугарску на позив министра одбране Ангела Најденова. Током разговора у Министарству одбране оцењено је да добри билатерални односи, у оквиру којих сарадња у области одбране има значајно место, имају позитиван утицај на безбедносну ситуацију у целом региону.

Констатовано је да је билатерална војна сарадња у последњих неколико година значајно унапређена у области заједничке обуке и вежби, примене софтвера за кодификацију и симулације, војне медицине, војне географије и односа са јавношћу. Истакнуто је да је сарадња два ваздухопловства најинтензивнија и најразвијенија, у оквиру које авијацијске и ракетне јединице две војске једном годишње извршавају бојева гађања на полигону „Шабла“ у Бугарској, а пилоти Ваздухопловних снага Бугарске врше обуку на симулатору летења на авиону МиГ-29 на аеродрому Батајница у Србији.

Закључено је да у условима рестриктивне буџетске политике сарадњу у тим областима треба и даље унапређивати.

Процедура усаглашавања текста Протокола о сарадњи у области војне географије биће завршена у најскорије време.

На крају разговора потписан је Протокол између министарстава одбране Србије и Бугарске о обуци на симулатору летења на авиону МиГ-29, који омогућава наставак сарадње у овој области и током 2014. године.

Пре церемоније свечаног дочека, у оквиру које је положен венац на Гроб незнаног јунака, и званичних разговора

Сусрет са премијером Орешарским

У оквиру посете, министар Родић састао се са председником Владе Републике Бугарске, Пламеном Орешарским. Током разговора констатовано је да су политички односи Србије и Бугарске врло добри и без отворених питања. Бугарска подржава европске интеграције Србије и имплементацију споразума између Београда и Приштине, који за циљ има стварање услова за бољи живот свих грађана који живе на простору Косова и Метохије. Изградња добросуседских односа и унапређење сарадње у свим сегментима значајни су за стварање повољне климе за привлачење инвестиција неопходних привредама обе земље.

Оцењено је да развој сарадње у области одбране између држава југоисточне Европе има позитиван ефекат на цео регион. Ангажовање припадника Војске Србије и Оружаних снага Бугарске у мултинационалним операцијама довело је до промене имиџа региона, који сада пружа значајан допринос очувању мира и безбедности у различитим деловима света.

две делегације, министар Родић је положио венац на Српском ратном гробљу у Софији, на коме су сахрањени остаци 454 ратника који су пали у балканским ратовима 1912–1913. године и умрли у ропству током Првог светског рата. ■

Подршка Уједињених нација

Последњег дана недавне посете САД, министар одбране Небојша Родић, састао се у Њујорку са званичницима Уједињених нација (УН), Едмодом Мулеом, помоћником Генералног секретара за мировне операције и Ентонијем Банбуријем, помоћником Генералног секретара за подршку на терену.

Министар је саговорницима пренео да ангажовање Србије у мировним операцијама УН представља конкретан допринос очувању међународног мира и безбедности и да Србија придаје изузетан значај вредностима УН и области мировних операција. Осим значајнијег повећања ангажовања у већ постојећим мисијама, попут Либа-на, Кипра и Конга, Министарство одбране темељно разматра и могућност озбиљнијег ангажовања ресурса из области војне медицине, која поред људских ресурса, подразумева и ангажовање Пољске болнице нивоа два у

некој од мисија. Испољена је иницијатива да се у складу са значајним повећањем контингента у Либану, размотри могућност добијања штабне позиције у Команди снага УН у тој земљи.

Када је реч о мисији УНМИК, министар Родић је изразио задовољство њеним ангажовањем и статусно неутралним деловањем, у складу с Резолуцијом Савета безбедности 1244. Србија изузетно цени одлуку УН за коришћење аеродрома Ниш као примарне безбедне ваздушне луке у ситуацијама природне катастрофе и претње безбедности особљу УНМИК и осталим телима УН, која су ангажована на КиМ.

Помоћник Генералног секретара за подршку на терену Ентони Банбури поздравио је досадашње ангажовање Србије и истакао да су ресурси из области медицине потребни у многим деловима света, тако да би ангажовање Пољске болнице нивоа два било од изузетног значаја.

У сусрету министра одбране са замеником команданта Савезничке команде за операције генералом Ричардом Ширефом разговарано је о регионалној сарадњи и улози Србије у креирању безбедносног окружења на Балкану, као и сарадњи са НАТО у оквиру Програма *Партнерство за мир*. Од предстојећих активности у оквиру регионалних иницијатива посебно је истакнут састанак заменика начелника генералштабова у оквиру Процеса сарадње министара одбране земаља Југоисточне Европе, који ће бити одржан у Београду од 10. до 13. јуна ове године.

Министар Родић примио је амбасадора Хрватске Гордана Маркотића и том приликом истакао да је добра сарадња две државе у области одбране, уз развијену полицијску и сарадњу у обавештајном сектору, значајна за одржавање стабилности и мира у региону.

Амбасадор Маркотић истакао је да Хрватска, као чланица НАТО и Европске уније, снажно подржава европске интеграције Србије и поновио спремност за преношење стечених знања и искуства у том процесу. ■

Министар Родић са помоћником Генералног секретара за подршку на терену Ентони Банбуријем

Посета заменика команданта Савезничке команде за операције

Начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић разговарао је 6. фебруара у Београду са генералом Ричардом Ширефом, замеником команданта Савезничке команде за операције, о актуелној политичко-безбедносној ситуацији у региону и учешћу припадника Министарства одбране и Војске Србије у мултинационалним операцијама под окриљем Уједињених нација и Европске уније.

Генералу Ширефу укратко је представљен и процес трансформације и развоја Војске Србије. ■

Медаље за српске мировњаке у Сомалији

На свечаности одржаној у интернационалном кампу Мисије за обуку Европске уније у Сомалији, припадницима санитетског тима Војске Србије уручене су медаље за учешће у мисији. Медаље су добили потпуковник др Драган Коруга, вођа санитетског тима, заставник Александар Николић, старији водник Срђан Вукајловић и војни службеник Момчило Терзић.

Церемонија је организована испред болнице нивоа 1 у Могадишу, у којој је ангажован српски тим, а медаље је уручио командант мисије бригадни генерал Џералд Ахерн, који је том приликом захвалио припадницима Војске Србије на професионалном извршавању задатака санитетског збрињавања припадника мисије. ■

Сарадња са Норвешком

Делегација Министарства одбране Србије, коју је предводио заступник начелника Управе за међународну војну сарадњу пуковник Милан Коњиковац, боравила је у посети Министарству одбране Норвешке, у оквиру одржавања редовних билатералних одбрамбених консултација, потписивања Протокола о сарадњи у области изградње интегритета, као и усаглашавања и потписивања Плана билатералне војне сарадње.

Делегација се у Ослу састала са представницима Управе за међународну безбедносну и одбрамбену политику Министарства одбране, Одељења за Балкан Министарства спољних послова и обишла војномедицинску базу, Међународни центар Оружаних снага Норвешке и Центар за учење на даљину.

Пуковник Коњиковац оценио је сарадњу у области одбране са Норвешком као изузетно значајну и захвалио је на досадашњој помоћи.

Заменица генералног директора за безбедносну политику у Министарству одбране Норвешке, Нина Борген Бакевол изразила је задовољство достигнутим нивоом сарадње и оценила позитивно иницијативу Србије да преузме водећу улогу у балканским војномедицинским снагама. ■

Анализе функционалних способности

Анализе оперативних и функционалних способности Ваздухопловства и ПВО за 2013. годину присуствовао је и начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић са члановима колегијума.

Командант ВиПВО генерал-мајор Ранко Живак истакао је да се ВиПВО сусретао са озбиљним изазовима, мањком финансијских средстава, али да је и поред тога значајно унапређен ниво обучености припадника, што је потврђено низом домаћих и међународних вежбовних активности. На анализи је размотрен и достигнути ниво способности за извршење додељених мисија и задатака.

На анализи функционалних способности Команде за обуку и оперативних способности Територијалних снага начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић у уводном обраћању истакао је важност квалитетне анализе рада у прошлој години.

Командант Команде за обуку генерал-мајор Ђокица Петровић нагласио је да постоји простор за унапређење рада и остваривање још бољих резултата. На стање у Команди и јединицама нарочито позитивно утицао је марљив рад и ентузијазам припадника.

На анализи оперативних и функционалних способности Гарде за 2013. командант бригадни генерал Миломир Тодоровић оценио је да постигнутим резултатима Гарда потврђује да је елитна и репрезентативна јединица Војске Србије, која ће и убудуће јачати своје способности упркос актуелном финансијском моменту који војска дели са државом и грађанима. Анализи у Гарди присуствовао је и заменик начелника Генералштаба генерал-мајор Јовица Драганић. ■

Нови станови за припаднике система одбране

Кључеве тридесет шест станова на локацији бивше касарне „Војвода Степа Степановић“ у Београду, активним и пензионисаним припадницима Министарства одбране и Војске Србије уручио је министар одбране Небојша Родић.

Честитајући новим власницима министар је истакао да се у то насеље, само у последњих шест месеци, уселило 179 породица, од укупно 617 од када је пројекат започет.

– С обзиром да смо у времену које је дефинисано као предизборно, неки би могли приговорити да је ова активност предизборни маркетинг, међутим, од септембра прошле године, сваког месеца су овде додељивани кључеви, што доказује да је реч о континуитету и о јасном доказу бриге и државе и Министарства одбране за припаднике Војске Србије, и то не само у граду Београду већ и широм Србије, у Нишу, Врању, Ваљеву, Чачку, Горњем Милановцу, Вршцу, где су последњих пола године усељене укупно 153 стамбене јединице – рекао је министар Родић и напоменуо да су у насељу „Степа Степановић“ остала неподељена 162 стана, који ће ускоро бити усељени, у складу са планираном динамиком.

– Исти модел решавања стамбених питања припадника, у сарадњи са Грађевинском дирекцијом Србије, наставићемо и у будућности. Већ смо лоцирали нови простор на коме ћемо, надам се, већ током ове године кренути са изградњом насеља у коме ће део стамбених јединица бити намењен припадницима Министарства одбране и Војске Србије – најавио је министар одбране. Он је рекао и да се, осим доделе станова, сваког месеца одобравају средства за индивидуална решавања стамбених питања.

Министар Родић био је први гост у стану потпуковника у пензији Гојка Шајака, једног од усељених станара, који је истакао да је пресрећан што коначно има кров над главом. ■

В. ВЈЕШТИЋ
Снимио Д. БАНДА

Министар одбране посетио Војнобезбедносну агенцију

У Војнобезбедносној агенцији министар одбране Небојша Родић разговарао је са замеником директора ВБА пуковником Петром Цветковићем, руководиоцима те агенције, а обишао је и оперативни центар из кога се управља операцијама које спроводи ВБА.

Министар Родић је истакао да треба остварити још веће функционално јединство у области безбедности.

– Морамо учинити све на минимализацији претњи и ојачати способност у супротстављању безбедносним изазовима – нагласио је министар Родић.

Заменик директора ВБА пуковник Петар Цветковић истакао је да је посета била прилика да се министру представе способности, капацитети, али и проблеми са којим се та агенција суочава у раду на очувању безбедности наше војске, али и државе у целини. ■

Војска завршава ангажовање у Ужицу

Након забране коришћења воде за пиће из градског водовода у Ужицу, Војска Србије је од 27. децембра до краја прошле седмице допремила грађанима готово 4.000 кубних метара воде и возила су прешла више од 23.000 километара како би вода стигла у све делове града.

Инжињеријска радна група Друге бригаде Копнене војске извела је радове на пробијању трасе водовода Сушичко врело – Стапари за алтернативно снабдевање Ужица пијаћом водом. Они су, неуморно радећи на тешком и неприступачном терену, од 7. до 25. јануара, рашчистили терен око трасе дужине 1.500 метара, пробии прилазне и проширили постојеће путеве, уредили корито реке Ћетиње, преусмерили њен ток на десну обалу, изградили две бране, и извели друге инжињеријске радове како би вода потекла у предвиђеном року.

На изградњи водовода била су ангажована 73 припадника Друге бригаде, 15 инжињеријских машина и 20 моторних возила. ■

Чему нас је научила снежна блокада путева у Војводини

Освета лањског снега

Припадници Војске Србије, МУП-а
и Црвеног крста и овај пут су показали
да имају и знања и храбрости
да реагују у ванредним ситуацијама.
Њиховим пожртвовањем спречене су
трагичне последице саобраћајног
колапса у Војводини.

Снег и јак ветар у равничарским пределима наше земље и раније су правили проблеме возачима носећи сметове високе и по неколико метара. Скорашњи догађаји на ауто-путу Суботица – Нови Сад и на друмовима у околини Зрењанина и Панчева веома су слични онима из претходних година. Тада, као и сада, у помоћ завејаним путницима притекли су припадници Сектора за ванредне ситуације, Војске, Полиције и Црвеног крста. Њихову храброст и труд, овог пута, медији су, чини се, препознали више него у претходним случајевима.

У тренуцима када је између безнађа и наде људи којима је претила глад и хипотермија стајала само храброст спасилаца, много се говорило о потреби да се набави нова опрема, купе возила и хеликоптери за интервенције у ванредним ситуацијама. Како се време пролепшало, новинске ступце почеле су да пуне другачије теме. Када се сумирају последице и сагледа све оно што се могло догодити, а на

срећу није, не може се избећи питање – да ли се такав сценарио могао предупредити или бар ублажити?

Војска у деблокади путева

Према речима пуковника Звонка Пешића, начелника Одељења за цивилно-војну сарадњу Генералштаба, јединице Војске Србије укључиле су се у акцију деблокаде путних праваца и помоћи путницима чим су стигле прве информације да су снежни наноси и јаки удари ветра завејали људе и возила на више локација, у петак, 31. јануара. Захваљујући координацији са Сектором за ванредне ситуације Министарства унутрашњих послова, као и брзом доношењу одлука на највишем нивоу, није се дуго чекало да јединице Војске изађу на терен.

Прва бригада Копнене војске, Специјална бригада, 333. инжењеријски батаљон и Команда за развој Банатске бригаде ангажовали су људе, инжењеријске машине и другу механизацију за помоћ завејаним грађанима. На најкритичнијем правцу тог првог дана, Перлез–Стајићево, на путу од Београда према Зрењанину, помоћ су пружили припадници 204. ваздухопловне бригаде хеликоптерима, извлачећи путнике из завејаних колона.

Припадници Прве бригаде били су на путу Бачка Топола – Кула, а тенк за извлачење ангажован је код Бачке Тополе. Центар за обуку Копнене војске упутио је санитетско возило у село Кличевац код Великог Градишта.

Ветар олујне јачине, с ударима и до 170 километара на час, наставио је да дува и у суботу, тако да су припадници наше војске од раног јутра наставили да деблокирају путеве завејане снегом на више места у Војводини.

Влада Србије одлучила је да се у евакуацији путника са завејаних путева у Војводини ангажују све неопходне снаге Војске, МУП-а, Жандармерије, Министарства саобраћаја и здравствене службе. Први потпредседник Владе Александар Вучић, министар одбране Небојша Родић, министар саобраћаја Александар Антић и начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић били су током читавог дана на лицу места, тамо где је било најтеже – у Фекетићу код Суботице, где је на ауто-путу у снежним сметовима сатима била заробљена колона од 200 возила, с око 1.000 путника. Војни хеликоптери су до вечери евакуисали завејане путнике, најпре децу. Помоћ је била најпотребнија код Фекетића и Бачке Тополе, на ауто-путу Суботица – Нови Сад. Припадници Прве бригаде су уз помоћ тенка за извлачење и инжењеријске машине извлачили возила која су блокирала пут.

Припадници Петог батаљона војне полиције пружали су подршку Жандармерији у затварању прилазних саобраћајница на делу ауто-пута Суботица – Нови Сад, после одлуке о затварању саобраћаја из безбедносних разлога. Припадници 333. инжењеријског батаљона одржавали су проходност пута Панчево–Качарево с једном инжењеријском машином, док су додатне две машине ангажоване на правцу Панчево – Банатско Ново Село, где је такође била завејана колона возила.

СТАРЕШИНЕ ВЕЛИКОГ СРЦА

Уз припаднике 17. механизованог батаљона Прве бригаде који су тенком за извлачење из сметова ослободили десетине аутомобила, готово непрестано био је и њихов командант потпуковник Слађан Арсенић. Он каже да су 103 припадника његовог батаљона учествовала у акцији спасавања и одао им признање за уложени труд.

У хеликоптеру „газела“, заједно са командантом 204. ваздухопловне бригаде, акцијом евакуације грађана из завејане колоне руководио је мајор Мирослав Зечевић, командант 890. мешовите хеликоптерске ескадриле. Мајор Зечевић је са својим претпостављеним и потчињеним делио ризик лета по олујном ветру и мећави. Према његовим речима, колеге пилоти и спасиоци, летећи по таквом невремену, показали су знање и вештину вредну поштовања.

Два дана, скоро непрекидно, у евакуацији и медицинском збрињавању учествовао је и поручник Владимир Зеџ, лекар у 204. ваздухопловној бригади. Поручник Зеџ је многим који су због велике хладноће имали здравствених проблема указао помоћ и омогућио да без последица стигну до места где ће бити у потпуности збринути.

Међу путницима којима је пружена помоћ било је трудница, болесних, а многи су добили промрзLINE првог и другог степена. Била је то права драма и борба за живот људи окованих снежним наносима, високим и по неколико метара. Помоћ је пружана како се могло – доношењем чаја, хране, ћебади, а на крају и евакуацијом. Иако је ситуација била кри-

тична, захваљујући правовременој акцији Војске, МУП-а, путарских и здравствених служби, сви завејани су извучени из сметова и, што је најважније, жртава није било.

Било је критично и у недељу, али се с невременом већ лакше борило. Војска је наставила извлачење возила из сметова, а путари су чистили путеве и оспособљавали их за саобраћај.

Спасиоци на висини задатка

Начелник Управе за ватрогасно-спасилачке јединице Сектора за ванредне ситуације Горан Николић каже да су његове колеге учиниле све како би се избегле теже последице невремена које је блокирало саобраћајнице. Према Николићевим речима, на терену је, у сваком тренутку, било стотину припадника спасилачких јединица који су радили без престанка у сарадњи с Полицијом, Војском и Црвеним крстом.

– Није било лако извлачити људе из аутомобила завејаних на путу. Догађале су се на лицу места различите ситуације. Поједини су беспоговорно сарађивали и следили упутства наших припадника, док је са неким теже ишло, нарочито са возачима камиона који нису желели да напусте возила. Било је посебно компликовано убедити их да се евакуишу. Можемо их, донекле, и разумети. Питање је како би било ко од нас реаговао у таквим случајевима, али људи не умеју да препознају опасност, чак и кад је она врло озбиљна – објашњава Николић. Он каже да је захваљујући интервенцији припадника Жандармерије, део путника који нису желели да напусте аутомобиле постао „кооперативнији“.

Припадници Управе за ватрогасно-спасилачке јединице, како каже њихов начелник, делују када ванредна ситуација већ наступи, али и из сваке кризе извлаче поуке.

– Сваку ванредну ситуацију, било да је реч о поплави, земљотресу, пожару или снежној олуји, детаљно анализирамо према различитим аспектима и доносимо закључке које уграђујемо у планове. Захваљујући плану који смо имали за

КЉУЧНА БРЗИНА РЕАГОВАЊА

Пуковник Звонко Пешић, начелник Одељења за цивилно-војну сарадњу Генералштаба, каже да је у ванредним ситуацијама кључно брзо обавештавање надлежних.

– Веома је битно да информација о томе шта се и где догодило што пре стигне до нас како бисмо могли да реагујемо. Поједина возила, машине и летелице није могуће ангажовати брзо, нарочито ако се нека ванредна ситуација догоди ноћу или у време викенда. Потребно је да Војска буде на време обавештена да постоји могућност да њене снаге буду позване у помоћ како би одговарајућа средства могла бити на време припремљена за ангажовање – каже пуковник Пешић.

Он додаје да је предузета иницијатива да неколико службених мобилних телефона у Генералштабу буде у систему циркуларних СМС обавештења која шаље Сектор за ванредне ситуације. На тај начин јединицама Војске дало би се довољно времена за реаговање.

поступање на Коридору 10 у сличним ситуацијама избегнуте су теже последице на ауто-путу Нови Сад – Суботица. Нарочито су нам важна била искуства из децембра 2012. године, када смо имали сличне проблеме – објашњава наш саговорник.

Да ли се и у којој мери могло спречити да се у колони нађе толики број возила питање је на које одговор треба потражити од стручних служби, каже Николић. Он сматра да би било неозбиљно износити оптужбе на било чији рачун, али да је, свакако, важно да се у оваквим случајевима делује превентивно.

И пуковник Пешић и Горан Николић сагласни су у оцени да је пожртвовање војника и ватрогасаца-спасилаца било за пример. Летење хеликоптерима у условима олујног ветра и смањене видљивости, наглашава пуковник Пешић, захтева велику вештину пилота.

– Да није реч о спасавању људских живота, нико се не би одлучио да подигне хеликоптере у онаквој олуји – наглашава начелник Одељења за цивилно-војну сарадњу Генералштаба.

Горан Николић, сабирајући утиске тродневне акције, каже да, када би спасиоци размишљали о сопственој безбедности у многим случајевима посао не би био завршен.

Чињеница од које се не може побећи јесте да ће се децембар 2012. и фебруар 2014. године на друмовима Војводине вероватно поновити. Колико је држава научила из борбе с овогодишњим снегом и сметовима видеће се када неки следећи завеје саобраћајнице. Колико је важно на време зауставити саобраћај, интензивно чистити друмове, колико је битно спасиоцима набавити савремена возила и опрему, а Војсци и Полицији хеликоптере за евакуацију – питање је за дубље анализе. Једно је сигурно – лањски снег је ипак важан. Од њега се свашта може научити. ■

Александар ПЕТРОВИЋ

Снимили Горан СТАНКОВИЋ и Душка СТЕФАНОВИЋ

Трагом једне фотографије

13

Слика која је разнежила и охрабрила Србију

Бригадни генерал Предраг Бандић
сплетом срећних околности успео је да
са људима из своје јединице дође до
викенд насеља Батка
и хеликоптером превезе
петнаестомесечну Ању Бајић
њену дадиљу Верицу до Зрењанина

Фотографија на којој бригадни генерал Предраг Бандић, командант 204. ваздухопловне бригаде Војске Србије у наручју држи малу девојчицу, у акцији спасавања завејаних грађана у околини Зрењанина, изазвала је буру коментара у медијима и на друштвеним мрежама. Мало ко је остао равнодушан на приказ који је 31. јануара овековечио фоторепортер нашег магазина Горан Станковић. Његова фотографија освојила је на насловним странама неколико дневних новина, од којих су је поједини назвали и – фотографијом деценије! Потражили смо, зато, причу која стоји иза слике, која је охрабрила и разнежила Србију.

Обичан радни дан војног фоторепортера, или...?

Горан Станковић, фоторепортер „Одbrane” добио је тога дана задатак да са командантом 204. ваздухопловне бригаде, бригадним генералом Предрагом Бандићем, хеликоптером пође пут Стајићева, где су припадници Војске Србије и Сектора за ванредне ситуације МУП-а помагали завејаним грађанима. Требало је да из ваздуха начини неколико снимака завејане колоне и евакуације војним хеликоптером.

Снимио Горан СТАНКОВИЋ

– Полетели смо с хелидрома ВМА, прво до аеродрома у Батајници, како бисмо допунили гориво, а затим ка Зрењанину. Осећао сам да се „газела” једва бори с ветром који је бивао све јачи како смо се приближавали Стајићевој – каже Горан Станковић и признаје да је адреналин учинио да не осећа зиму и не размишља пуно о опасности летења по таквом невремени.

У хеликоптеру су, поред генерала Бандића и фото-репортера „Одбране”, били и пилот мајор Славко Бајаћ и старији водник прве класе Горан Станчевић.

Генерал Бандић желео је да лично надгледа сложу акцију евакуације људи која је, како је планирано, требало да се изведе транспортним хеликоптером Ми-8. „Газела” је неколико пута слетала и полетала пратећи „осмицу” на путу до Зрењанина.

Мала Ања завејана

Током једног од слетања Бранислав Милосављевић, командант ватрогасно-спасилачког батаљона из Зрењанина, обавестио је генерала Бандића како полиција има информацију да се на око километар и по одатле, у једној кући, налази беба са дадиљом, и да су због невремена остале без хране за дете.

Зорица Бајић, мајка мале Ање, радила је претходног дана поподневну смену у фабрици у Зрењанину и, како нам

је објаснила, требало је да исте вечери аутобусом стигне до куће, где њену ћерку чува дадиља Верица Борић.

– Аутобус којим сам пошла није могао даље од Стајићева због сметова. Ја сам ту и остала да преспavam код родбине, а Ања је са дадиљом била у кући. Проблем је настао зато што је понестало хране за дете, па се због тога узнемирила. Полиција због блокаде није дозвољавала никоме да прође до њих и да им донесе храну. Такође, нису смели да се усуде и оду по дете јер је постојала могућност да се и сами заглаве у сметовима, што би за бебу било опасно – каже Ањина мајка.

Непланирана евакуација

Командант 204. ваздухопловне бригаде каже да није пуно размишљао када је наредио пилоту да крену по малу Ању. Са њима је пошао и Бранислав Милосављевић како би им показао пут. Дадиља Верица је била у шоку видевши хеликоптер и људе који су дошли по њих. Пошто је тражила мало времена да припреми потребне ствари за дете, генерал Бандић се хеликоптером вратио до Стајићева, а са Верицом и Ањом остао је старији водник Станчевић.

– Када смо се вратили по њих, слетели смо веома близу куће. Све је било залеђено, капије нису могле да се отворе. Старији водник Станчевић прескочио је ограду и понео ствари, а ја сам пришао и прихватио Ању преко ограде како бих је унео у хеликоптер. Њена дадиља се, иначе, плаши летења, а можете замислити у каквом је шоку била када смо јој рекли да уђе у летелицу по таквом невремени – сећа се генерал Бандић тих сцена.

Горан Станковић, који је све време био у посади тога дана, каже, није испуштао фотоапарат из руку. Међу бројним снимцима које је послао редакцији била је и та на којој генерал Бандић носи малу уплакану Ању, покушавајући да је заштити од удара ветра и хладног ваздуха од елисе хеликоптера. Слика је, међу двадесетак других, објављена у фотгалеријама сајтова Министарства одбране и Војске Србије. Међутим, врло брзо је на друштвеним мрежама почела да кружи фотографија, која ће, како се касније испоставило, оставити снажан утисак у јавности. Позната новинарка Бојана Лекић је на свом твитер налогу поставила ту фотографију уз коментар: „Погледајте лице овог човека. Наравно да бисте му дали дете. Војник спасава дете у Банату.” Тек касније су они који познају генерала и открили његов идентитет.

– Све ово што смо радили, радили смо због наших грађана, не због публицитета. Увек ћемо помоћи највише што можемо. Драго ми је, ако су људи у медијима препознали наш труд – кратко је прокоментарисао генерал Бандић, човек чије је лице за један дан упознала Србија. ■

Александар ПЕТРОВИЋ

Састанак начелника Генералштаба и команданта КФОР-а

Састанак на нивоу Заједничке комисије за спровођење Војнотехничког споразума одржан је у „Филмском граду“, бази КФОР-а у Приштини. На састанку су начелник Генералштаба Војске Србије генерал Љубиша Диковић и командант КФОР-а генерал-мајор Салваторе Фарина разговарали о актуелном стању безбедности на Косову и Метохији и у Копненој зони безбедности, као и о даљој сарадњи Војске Србије и КФОР-а.

То је други сусрет начелника Генералштаба Војске Србије и команданта КФОР-а од како је италијански генерал, у септембру 2013. године, преузео команду над припадницима међународних снага на Косову и Метохији.

После сусрета, делегација Војске Србије коју је предводио генерал Диковић посетила је манастир Високи Дечани. ■

Начелник Генералштаба у Новом Саду

Начелник Генералштаба генерал Љубиша Диковић обишао је јединице у гарнизонима Нови Сад, Ваљево, Шабац и Сремска Митровица.

После сагледавања стања у јединицама начелник Генералштаба и начелници организационих целина Генералштаба информисали су припаднике војске о актуелном стању у Војсци Србије и плановима и намерама за ову и наредне две године. ■

Обележен Дан Четврте бригаде

У врањској касарни „Први пешадијски пук књаза Милоша Великог“ одржана је свечаност поводом Дана Четврте бригаде – 31. јануара, који се прославља у знак сећања на дан када је, пре 136 година, Шумадијски корпус с генералом Белимарковићем на челу ослободио Врање од вишевековног турског ropства.

Свечаности су присуствовали командант Копнене војске генерал-потпуковник Александар Живковић, државни секретар Министарства за рад и социјалну политику Негован Станковић и бројни гости.

Командант Четврте бригаде бригадни генерал Зоран Лубура истакао је у поздравној речи да је током претходне године бригада извршила више од 700 гађања из различитих врста наоружања и извела око 40 вежби команди и јединица. Посебно је истакао успешно ангажовање вода из састава бригаде у мултинационалној операцији UNIFIL у Либану.

Заменик команданта Четврте бригаде пуковник Зоран Насковић предводио је делегацију која је положила венац на Споменик ослободиоцима Врања у српско-турском рату 1878. године.

У оквиру обележавања празника, епископ врањски Пахомије и свештенство врањске епархије, уз саслужење главног војног свештеника капетана Слађана Влајића и његовог помоћника старијег водника Ивана Ганића, освештали су богослужбени простор Четврте бригаде. Освећењу је присуствовао и заменик команданта Копнене војске генерал-мајор Милосав Симовић. ■

З. МИЛАДИНОВИЋ

Анализа ванредних догађаја

На анализи ванредних догађаја у Војсци Србије за 2013. годину, заменик команданта Здружене оперативне команде бригадни генерал Славољуб Јанићијевић указао је на значај предузимања свих прописаних активности да до ванредних догађаја не дође.

Сагледане су чињеница које су везане за ванредне догађаје и околности под којима су они настали и последице по војну организацију и појединце, с циљем бољег дефинисања превентивних мера у овој години.

У години за нама, број ванредних догађаја у Војсци Србије на истом је нивоу као и 2012. године. ■

Нацрти закона о одбрани и Војсци на јавној расправи

Ефикасније функционисање система

Министарство одбране од 1. до 25. фебруара спроводи јавну расправу о *Нацрту закона о изменама и допунама Закона о одбрани* и *Нацрту закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије* у складу са закључцима Одбора за правни систем и државне органе Владе Србије. Циљ је наставак реформи и побољшање ефикасности функционисања система одбране и Војске Србије.

У разговору са Биљаном Бабић, секретаром Министарства одбране, интересовало нас је најпре зашто се предлажу измене и допуне *Закона о одбрани* и *Закона о Војсци Србије* и шта оне предвиђају, тако да јавност, а посебно учесници јавне расправе имају јаснију представу о томе шта се хоће овим изменама.

Измене су предузете да би се отклонили уочени недостаци у практичној примени ових закона, као и због потребе за усаглашавањем са променама извршеним у правном систему Републике Србије које се односе на део материје уређене овим законима.

Текстове нацрта прописа који су предмет јавне расправе израдила је Радна група образована решењем министра одбране, након што је претходно извршена анализа решења у законима који уређују област одбране и Војске Србије. Сprovedена је такође и интерна процедура прикупљања предлога и сугестија за измене и допуне наведених закона,

прибављена су мишљења организационих јединица Министарства одбране и органа управе у саставу Министарства о радним верзијама нацрта закона и одржана је стручна расправа у Министарству одбране.

Измене Закона о одбрани

Део решења у *Нацрту закона о изменама и допунама Закона о одбрани* односе се на дефинисање појмова и усклађивање израза који се користе у овом закону ради једнообразног коришћења и отклањања уочених непрецизности у важећим решењима.

Прецизирају се надлежности председника Републике, Владе, Министарства одбране и Генералштаба Војске Србије у области одбране и врши усаглашавање са надлежностима прописаним у другим законима у циљу избегавања понављања истих надлежности у више закона (у *Закону о Војсци Србије*, *Закону о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Републике Србије*, *Закону о ванредним ситуацијама*).

Предложеним изменама ближе се уређују овлашћења за доношење подзаконских прописа за извршавање овог закона, што није било прецизно уређено и због чега неки прописи нису донети. Прецизније се уређује материја инспекцијског надзора у области одбране, односно инспекцијски послови које обавља Инспекторат одбране као орган управе у саставу Министарства одбране.

Прецизније се уређују надлежности у области планирања и изградње војних објеката, заједничког цивилно-војног система управљања ваздушним саобраћајем, као и област саобраћаја на унутрашњим пловним путевима у погледу посебности које произилазе из војног режима саобраћаја за потребе одбране из делокруга Министарства

одбране и Војске Србије, чиме се уједно врши усклађивање одредаба овог закона са законима који уређују наведене области (Закон о планирању и изградњи, Закон о ваздушном саобраћају и Закон о унушрашњој ђловидби).

Додатно се уређују и посебне дужности министарстава и осталих државних органа у поступку припремања и спровођења планова одбране у пословима и делатностима који се извршавају у вези са њиховим надлежностима.

Као значајна новина предлаже се да послове заштите и заступања имовинско-правних интереса Републике Србије у погледу имовине коју користи Министарство одбране и Војска Србије врши војно правобранилаштво, имајући у виду обим и специфичности те имовине, специфичности војне организације, војних делатности и војне службе, као и постојећу праксу у другим државама и оружаним снагама, што све опредељује овакав предлог.

Ближе се уређују делатности логистичке подршке Војске Србије, тако што се предвиђа овлашћење Владе да оснива војне установе са статусом правног лица које вишком капацитета могу да пружају услуге ван Министарства одбране и Војске Србије по тржишним условима. За постојеће војне установе (Војна установа „Моровић” – Моровић, Војна установа „Дедиње” – Београд, Војна установа „Тара” – Бајина Башта, Технички ремонтни завод „Ђурђе Димитријевић Ђура” – Крагујевац, Војна грађевинска установа „Београд” – Београд и Војна грађевинска установа „Београд-2” – Београд) одређује се да стичу статус правног лица даном ступања на снагу овог закона.

Обавезе грађана

Што се грађана тиче, нацртом закона предвиђено је да они, поред извршавања војне, радне и материјалне обавезе и обавезе да учествују у цивилној заштити, имају и обавезу да учествују у обучавању за потребе одбране, у складу са законом, одлукама надлежних органа, плановима одбране и плановима образовања за потребе одбране.

Статусна питања

Изменама и допунама Закона о Војсци Србије предлажу се и нека нова решења као што су: прописивање могућности да се професионални војник који је у радном односу на одређено време провео девет година прими на службу у Војсци Србије у својству цивилног лица на служби у Војсци Србије без јавног конкурса; престанак службе по потреби службе с правом на пензију без стављања на располагање официру односно подофициру у служби на неодређено време који је навршио најмање 50 година живота и има 20 година стажа у служби у својству професионалног војног лица и испуни један од услова који су наведени у измени члана 110. став 5, што је неопходно предвидети ради усклађивања годишњег прилива и одлива кадра.

Нацрти закона са образложењем и подацима значајним за спровођење јавне расправе објављени су на сајту Министарства одбране www.mod.gov.rs и на Порталу е-Управе.

Прва јавна расправа одржана је у Нишу, 10. фебруара, а следеће су у Крагујевцу (18. фебруара), Новом Саду (20. фебруара у 11 часова у Дому ВС, Београдски Кеј 9) и Београду (25. фебруара у 11 часова у Дому ВС, Браће Југовића 19).

Предложене су такође допуне закона којима се уређују мере заштите војних објеката и рејона уз те објекте у погледу физичко-техничког обезбеђења и безбедносне заштите, начин одређивања тих мера и начин контроле предузетих мера које су се у пракси показале као неопходне и које се не могу уредити подзаконским актима, јер су законодавна материја.

Уређује се начин вршења истраживања од значаја за одбрану и посебне обавезе физичких и правних лица која се баве истраживањима која могу имати посебан значај за одбрану и захтевају примену посебних мера заштите тајних података у одбрани и безбедности земље.

Прецизније се уређује материја планирања одбране тако што се утврђују дужности правних лица од значаја за одбрану – у ком погледу и које сегменте из Плана одбране самостално планирају.

Предлажу се измене и допуне којима би се уредила материја безбедности и мере заштите тајних података, предузимање мера безбедности у организовању и извођењу војних вежби; начин одређивања тајних података у одбрани и безбедности и забрана приступа и снимања одређених војних објеката, као и забрана грађења у рејонима тих објеката; ограничења у погледу извођења радова на премеру и истраживању у граничном појасу; забрана уношења података о војним објектима у картографске публикације и одређивање послова од посебног значаја за одбрану и посебних услова за њихово обављање и ближе уређују посебне мере које се односе на прописивање одређених ограничења слободе кретања у ратном и ванредном стању. Предложеним решењима отклонио би се недостатак у законодавном уређивању ове материје која је била уређена прописима који су престали да важе.

Нови предлози у Закону о Војсци Србије

Предложена решења у Нацрту закона о изменама и допунама Закона о Војсци Србије највећим делом се односе на уређивање материје која у закону тренутно није уређена, а посебно на: евиденције у области рада/службе у Војсци Србије, војне легитимације и идентификационе картице, могућност

Заштита имовине

Као значајна новина предвиђа се да послове заштите и заступања имовинско-правних интереса Републике Србије у погледу имовине коју користе Министарство одбране и Војска Србије врши посебан организациони део, односно Војно правобранилаштво.

Предложено решење заснива се на посебној правној природи и правном режиму имовине која се прибавља и користи за потребе одбране и Војске Србије. Наиме, обим и специфичности те имовине које произилазе из чињенице да се ради о средствима за посебне намене, као и из специфичности у погледу војне организације, војних делатности и војне службе опредељују овакав предлог.

Предлог се заснива и на чињеници да су се послови заштите имовинско-правних интереса имовине коју користе министарство надлежно за послове одбране и Војска одувек обављали самостално, а овакав приступ потврђује и постојећа пракса у другим државама и оружаним снагама у којима ове послове врше органи министарства надлежног за послове одбране – војни правобраниоци (војни адвокати), који су у саставу министарства или при оружаним снагама.

Предложена решења припремљена су у контексту израде Нацрта закона о правобранилаштву и постигнутим прелиминарним договорима са Министарством правде и државне управе.

Стари називи

Предлаже се да се у Закон о Војсци Србије преузму нека ранија решења. Да се виду Ваздухопловство и противваздухопловна одбрана врати назив: „Ратно ваздухопловство и противваздухопловна одбрана“ и да се у роду речних јединица поново уведу ранији чинови, имајући у виду традицију и упоредна решења у законима других земаља, као и да то неће изазвати трошкове.

упућивања на рад у иностранство на основу извршавања обавеза преузетих закљученим међународним споразумом и друго.

Ту спада и материја коју је потребно ближе уредити и усагласити са потребама војне службе: организација Војске Србије, специфична војна служба и служба под отежаним условима, надлежности министра одбране и начелника Генералштаба Војске Србије у командовању и руковођењу Војском Србије, услови за пријем у професионалну војну службу, решавање о стањима у служби, престанак службе по потреби службе, плате и новчане накнаде, пријам цивилних лица на служби у Војсци Србије и друго.

Прецизирана су овлашћења за доношење појединих прописа како би се обухватила целокупна материја за коју постоји потреба да се уреди подзаконским актима, као што је на пример пријем цивилних лица на служби у Војсци Србије јавним конкурсом и без јавног конкурса.

Према предложеним решењима, из Закона о Војсци

Србије треба да се бришу звања као предмет уређивања овог закона, као и одредбе које се односе на обавезу полагања стручних испита за рад у Војсци Србије, јер су актима о формацији уређени елементи формацијских места у погледу чинова односно звања и стручне квалификације потребне за обављање послова за свако поједино формацијско место, у складу са овим законом и другим законима којима су прописани услови за обављање појединих послова (Закон о државној ујрави, Закон о ошћтѣм ујравном јосћујуку).

Оцењено је да посебан државни стручни испит који би полагала цивилна лица на служби у Војсци Србије не би тим лицима обезбедио квалификацију која је неопходна за њихов рад, а која се не може стећи државним испитима у оквиру струке коју та лица имају и да трошкови у вези са организацијом испита за цивилна лица која раде на целој територији Републике Србије, од којих велики број успешно обавља послове и задатке на својим радним местима већ дуги низ година, не би били оправдани.

Предлаже се и уређивање права на продужено осигурање и накнаду због престанка запослења супружнику премештеног официра, односно подофицира коме престане радни однос на неодређено време због премештаја, а у месту у коме је официр, односно подофицир премештен нема могућности да се запосли – најдуже шест година.

Уводи се и право на бесплатан одмор у објектима предвиђеним за одмор и рекреацију лицима која врше специфичну војну службу и право на боравак у објектима предвиђеним за одмор и рекреацију по регресираним ценама за професионалне припаднике Војске Србије и чланове њихових породица.

На крају разговора, секретар Биљана Бабић истиче да је циљ који треба да се постигне предложеним изменама и допунама Закона о одбрани и Закона о Војсци Србије побољшање постојећих решења којим ће се допринети даљој реформи система одбране и професионализацији Војске Србије и остварити позитиван утицај на даљу ефикасност функционисања система одбране и Војске Србије. ■

Раденко МУТАВЦИЋ

Специјална плакета заставнику Ранку Пашићу

Заставник прве класе Ранко Пашић добитник је Специјалне плакете у овогодишњој акцији „Најплеменитији подвиг године“, у којој компанија „Вечерње новости“ по 51. пут додељује признања најплеменитијима и најхуманијима у години за нама.

То признање заставник Пашић, главни подофицир Трећег батаљона војне полиције, заслужио је јер је из куће у пламену, са колегама, спасио старицу Љубицу Лазаревић, у непосредној близини касарне „Књаз Михаило“ у Нишу. Заставнику Пашићу, на свечаности у Скупштини града Београда, плакету је уручио академик Матија Бећковић.

Хитром реакцијом спречио трагедију

Неколико припадника Трећег батаљона војне полиције и Треће бригаде Копнене војске, крајем септембра прошле године, враћајући се с посла приметили су да је једну од кућа у близини касарне „Књаз Михаило“ у Нишу захватио пожар, а окупљене комшије рекле су да се у кући вероватно налази седамдесетосмогодишња Љубица.

Не губећи време, заставник Ранко Пашић поквасио се на чесми у дворишту и заштитивши се влажном крпом ушао у пожаром захваћену кућу. Пробијајући се кроз густ дим успео је пронаћи старицу која је у полусвесном стању лежала на поду, и изнео је из куће.

За то време, његове колеге су већ почеле да гасе пожар, а за неколико тренутака пристигла је и ватрогасна јединица из Ниша, као и хитна помоћ која је повређеној Љубици, која је задобила опекотине, указала медицинску помоћ.

– Тај део спасавања потрајао је минут, можда два, али се мени чини као да је трајао читаву вечност. Никада ми време није тако споро пролазило – присећа се заставник Пашић догађаја због кога је проглашен једним од хероја хуманости.

– Лепо је што се неко сетио да се најплеменитије људске особине не забораве – истакао је заставник Пашић, додајући да се није надао признању. О његовом подвигу „Одбрана“ је писала прошлог септембра, када је Пашић извукао из пламена несрећну старицу.

Стручни жири, чији је члан био и начелник ВМА бригадни генерал др Маријан Новаковић, донео је одлуку да је најплеменитији човек 2013. године Горан Сладојевић, грађевинац из Бадовинаца, муж и отац троје деце, који је ризиковао свој живот да би спасао четворицу комшија које је оборио смртоносни гас.

Академик Матија Бећковић уручује признање заставнику Ранку Пашићу

Златна плакета за колективни најплеменитији подвиг ове године припала је породици Мијаиловић из Београда, који су, када више нису могли да помогну свом сину који је, после саобраћајне несреће био у стању мождане смрти, одлучили да се његови органи трансплантирају и тиме сачували четири живота.

Четрнаестогодишњем Николи Јечменици ове године припала је Златна плакета за најплеменитији дечји подвиг, јер је на првوماјском уранку, када је пламен захватио ногувице његовог друга Марка Ђурчића, једини остао присебан, стигао успаниченог дечака, оборио га и голим рукама угасио ватру на њему.

Специјалне плакете, уз заставника Пашића, добило је још 14 хероја чији су подвизи обележили годину која је за нама.

„Најплеменитији подвиг године“ једна је до најдугувечнијих и најугледнијих друштвено одговорних акција у српским медијима, а признања се сваке године додељују грађанима који су се у претходној години истакли својом хуманошћу, несебичношћу и пожртвовањем. ■

Б. МИЉИЋ
Снимио Ј. МАМУЛА